

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104,
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133,
E-mail: orfktitkarsag@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/975/11/2013. RP.

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **T. Cs.** budapesti lakos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 67/2014. (III. 26.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

el u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) T. Cs., panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

T. Cs. budapesti lakos (a továbbiakban: Panaszos) a Panasztestület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványán 2013. október 7-én panaszt terjesztett elő, a vele szemben 2013. szeptember 20-án foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatosan.

A panaszbeadvány szerint a Panaszos 2013. szeptember 20-án Szegedről indult Budapestre a 17:45 órakor induló InterCity vonattal. A vonat 19:35 órakor menetrendszerűen megállt Kiskunfélegyháza állomáson, ahol felszállt két rendőrségi gyakorló egyenruhát viselő, „*magát rendőrnek kiadó személy*” és a vonat elhagyására szólította fel. A Panaszos magyarázatot kért tőlük és kérte, hogy „*igazolják*” magukat. A „*magukat rendőrnek kiadó személyek*” azt hozták fel magyarázatul, hogy Kistelek állomásról a kalauz telefonon kérte, hogy szállítsák le őt a szerelvényről, mert megsértette az utazási szabályzatot. Az idő rövidségére hivatkozva a rendőrök nem „*igazolták*” magukat, azt mondták, hogy ha leszállt a vonatról, majd elintézik a „*formaságokat*”. A Panaszos erre kikérte magának az eljárást, annak szabálytalansága és alaptalansága miatt, kijelentette, hogy ő semmilyen szabályt nem sértett meg és kérte, hogy szembesítsék a kalauzzal. A rendőrök erre azt közölték a Panaszossal, hogy ha tovább „*kekeckedik*”, akkor rendőri intézkedés elleni ellenszegülés miatt „*le fogják hajítani*” a vonatról és „*8 órás előállításra vendégük lehet a kapitányságon*”. A Panaszos „*nyomatékosan*” felhívta a rendőrök figyelmét, hogy az intézkedésük „*alaptalan, szabálytalan és a legmesszebbmenőkig aránytalan*”, mert a „*homályosan körülírt vádat*” pontosan meg sem tudják fogalmazni. A Panaszos közölte a rendőrökkel, hogy ha leszáll a vonatról, akkor „*sem a szembesítésre, sem a tanúk adatainak begyűjtésére nem lesz módja*” a későbbiekben, valamint Kiskunfélegyházáról este már hazajutni sem tud, ha előállítják. A Panaszos azt is közölte, hogy minden adatát feljegyezhetik, tanúkat hallgathatnak meg, vagy elkérhetik azok adatait, ha csak később akarják kivizsgálni az ügyet. A Panaszos állampolgári jogait hangoztatva figyelmeztette az „*intézkedést erőfitogtató vitává silányító rendőrruhásokat*”, hogy amíg nem szabályszerű eljárásban részesítik, addig „*nem köteles*” őket rendőrnek tekinteni. A Panaszos kijelentette, hogy „*amíg az intézkedés okozta kár és a jogsérelem messze meghaladja az amúgy is alaptalan vád (amit minősíthetetlen hangvétele alkalmazásával tituláltak) következtében alkalmazható retorziót, addig állampolgári joga nem követni azok utasításait*”, akik még nem is „*igazolták*” rendőri kilétüket. A Panaszos közölte továbbá a rendőrökkel, hogy „*szakszerűtlen, tájékozatlan és jogszerűtlen viselkedésük semmiképpen nem tekinthető rendőri intézkedésnek, csak két rendőrruhára hasonlító öltözékben önkényeskedő ember fenyegetésének*”. Az egyik rendőr „*körbekiáltott*”, hogy akar-e valaki tanúskodni, de erre nem felelt senki.

A panaszbeadvány szerint a Panaszos felhívta a rendőrök figyelmét, hogy ez így „*nem a tanúk begyűjtésének szakszerű módja, hiszen mindenki, aki a vagonban utazik, tanú*” és „*célzott, a vádra vonatkozó kérdést kell feltenniük mindenkinek*”. A rendőrök erre egy vasutas dolgozót kérdeztek meg a történetéről, aki előadta, hogy a Panaszos minősíthetetlen hangnemet ütött meg a jegyvizsgálóval szemben. A Panaszos kérte az egyik rendőrt, hogy jegyezze fel a tanú adatait és a vallomását, és „*próbálja rávenni*” arra, hogy „*minősítse a minősíthetetlennek jellemzett hangnemet*”. Erre a „*rendőrruhára hasonló öltözetű emberek*” azt válaszolták, hogy ezekre nincs idő, mert a Panaszos miatt áll a vonat, és ha nem száll le önként azonnal, akkor bilincsben fogják „*lehajítani*”. A Panaszos kikérte magának a fenyegetőzést és követelte az eljárás szabályszerű lefolytatását, a tanúk meghallgatását, vagy legalább azok nevének vagy elérhetőségének a begyűjtését. A rendőrök erre azt válaszolták a

Panaszosnak, hogy vagy azonnal leszáll, vagy erőszakot fognak alkalmazni a leszállítására. A Panaszos azt mondta a rendőröknek, hogy ha ők hivatalból nem szerzik be a tanúk adatait, akkor ő fogja egy-két tanú elérhetőségét beszerezni és addig nem fog leszállni a vonatról. Erre a rendőrök „*nekiugrottak*”, kicsavarták a karjait, majd hátrabilincseltek azokat, „*táskáját és leeső szemüvegét felnyalábolva lerángatták a vonatról*”. A Panaszoszt az egész vonat utazóközönsége előtt, lecsúszó nadrággal és cipő nélkül, hátratekert karokkal, előrefeszített fejjel, mint egy „*vágóhídi állatot*”, a kezeit csavarva és feszítve az állomás sarkáig „*taszigálták*”, az ott parkoló rendőrautóig.

A rendőrautó mellett néhány civil ruhás (később kiderült, hogy rendőrök) személy beszélgetett, akik közül az egyik (a legmagasabb) a Panaszosra ordított, hogy „*te állatkirály, mit óbégatsz*”. A Panaszos civileknek nézte őket, ezért segítséget kért az alacsonyabbik személytől, annak érdekében, hogy tanúja legyen az „*erőszakos cselekedetre*”. Az alacsonyabb személy közölte a Panaszossal, hogy ő is rendőr, és felszólította, hogy hagyja abba a hangoskodást. A Panaszos kiabálva csak annyit tudott neki válaszolni, hogy ne tegezze, és hogy vegyék le róla a bilincset, mert annyira fáj a keze. Erre a Panaszos azt a választ kapta, hogy majd akkor veszik le róla a bilincset, ha elhallgat. A Panaszos közölte a rendőrökkel, hogy magalázása és fizikai bántalmazása ellen egyetlen eszköze maradt, a nemtetszés nyilvánítás, és a fájdalom miatt képtelen halkan és disztingváltan reagálni arra az embertelen és jogtalan, aránytalan bánásmódra, amivel kiélik rajta az agressziójukat. Ezek után a rendőrök felszólították a Panaszoszt, hogy üljön be a rendőrautóba. A Panaszos eközben „*követelte*”, hogy vegyék le róla a bilincset, mert elviselhetetlenül fáj neki, ahogyan az a kicsavart karjára ráfeszült. Állni csak görnyedten tudott, ülnie pedig hátracsavart kézzel lehetetlen volt. Erre a „*civil ruhás magas illető*” utasította a „*gyakorlóruhára hasonlító öltözetet viselő rendőröket, hogy erőszakkal, bilincsel hátrafeszített kézzel dobják őt a hátsó ülésre*”. A többi rendőr tétovázott, hogy levegyék-e róla a bilincset, erre a „*magas illető*” odaugrott, felkapta a panaszos lábát, majd a gyakorlóruhás rendőr segítségével a rendőrautóba „*tuszkolták*”. A Panaszosnak ez annyira fáj, hogy „*merevgörcsöt kapott*” és az „*ájulás szélére sodródott*”. A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság előtt „*kirángatták*” az autóból, lecsúszott nadrággal és cipőtelenül, kicsavart és hátrafeszített karral „*taszigálták*” az utcán, miközben „*kiröhögték*” és cinikus megjegyzéseket tettek rá. A rendőrkapitányság valamennyi, ott tartózkodó munkatársa végignézte a vele szemben tanúsított „*agressziót*”. A Panaszosnak nem segített senki, és egy civil ruhás nő még ki is oktatta, hogyan kellene viselkednie. A Panaszos kikérte magának a „*cinizmust és a jogsértést*”, továbbá követelte, hogy szüntessék be „*a fizikai bántalmazását és a megalázását*”. Követelte „*a jogszerű eljárás lefolytatását*”, orvosi ellátását és látlelet felvételét. Ekkor „*felrángatták*” egy emeleti folyósóra, ennek során minden lépcsőfoknál egy-egy rántással további fájdalmat okoztak neki, amelyet a „*kicsavart és bilincsel elszorított keze*” miatt érzett. A rendőrök „*kiröhögték*” kiszolgáltatottságát és megalázottságát. A folyósón azt „*parancsolták*” neki, hogy üljön le. A Panaszos követelte, hogy vegyék le róla a bilincset, mert nagyon fáj a keze, és a bilincs szorítása miatt nem tud ülni. Egy kis idő elteltével odament hozzá a „*legmagasabb civil ruhás illető*” és elkezdte „*fogdosni*” a lábát mondván, hogy segít neki felhúznia a nadrágját. A Panaszos erre elkezdett kiabálni, abból a célból, hogy felhívja a többi rendőr figyelmét a „*homoszexuális inzultusra*”. A Panaszos követelte a rendőrtől, hogy vegye le a bilincset, és majd ő visszahúzza magának a nadrágját. A kiabálásra több rendőr is megjelent, erre „*a civil ruhás abbahagyta a gyanús viselkedését*”. A civil ruhás rendőr felháborodva mesélte társainak, hogy a Panaszos „*lebuzizta*” őt.

A Panaszos kb. fél óra elteltével – bilincsen, mezítláb és lecsúszott nadrággal – a folyóson állva kapott egészségügyi ellátást, két betegszállítótól. A betegszállítók megkérték „*az ott tartózkodókat*”, hogy tegyék lehetővé, hogy vérnyomást mérjenek és vegyék le a bilincset a Panaszosról. A bilincs levételét követően a Panaszost megvizsgálták, majd az ügyeletet ellátó kórházba szállították.

A Panaszos aláírásával megerősített, 2013. október 9-én kelt beadványában folytatta a panaszolt intézkedés ismertetését:

A betegszállító járműben egy egyenruhás rendőr kísérte, de a bilincset már nem tették vissza a kezeire. Szállítás közben „*visszakapta*” az aktatáskáját és a mobiltelefonját. A Panaszos ekkor átnézte az aktatáskája tartalmát és azt észlelte, hogy azt felforgatták, „*szédülták*”, továbbá a levéltárcájából „*eltűnt*” egy 20.000.-Ft-os címletű bankjegy és fénykép. Ezt jelezte a rendőrnek, továbbá telefonon keresztül konzultált egy jogász ismerősével is.

A rendőrök „*egyetlen szó nélkül otthagyták*” a kórházban, és „*semmilyen hivatalos vagy informális iratot, jegyzőkönyvet, leíratot, kérvényt, utasítást, szakértői véleményt*” nem adtak neki és nem kértek a kórháztól. A Panaszos a kórházat különböző vizsgálatok végeztével elhagyhatta.

A Panaszos kérte, hogy a sérelmére elkövetett események „*fizikai és pszichikai bántalmazását, személyes szabadságának elvonását, értéktárgyainak eltulajdonítását, szexuális (homoszexuális) inzultálását, jogai elvonását és megsértését, továbbá az egyéb bűncselekmények és szabálysértések*” kerüljenek kivizsgálásra.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz fűződő, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz fűződő, a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez fűződő, a XX. cikkében foglalt egészséghez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint jogszerűtlenül került sor a Panaszos testi kényszer útján foganatosított megbilincselésére, ami által sérült személyi szabadsága és az emberi méltósághoz való joga. A Panasztestület véleménye szerint a jogkorlátozást súlyosbítja az a tény, hogy a Panaszos kezeit hátra helyzetbe bilincselték meg. A Panasztestület továbbá úgy foglalt állást, hogy a Panaszos által elszenvedett sérülések tekintetében is súlyos alapjogsérelem állapítható meg.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértések elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

Abban a kérdésben, miszerint a Panaszost a rendőrök mindennemű tájékoztatás nélkül hagyták a kórházban, a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy ezzel csekély fokban sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

A Panaszos által előterjesztett beadvány teljes tartalmát panaszként értékeltem, ezért a Panaszos által kifogásolt rendőri magatartás és a Panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedések egyenként, külön-külön kerülnek elbírálásra.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a Panaszos által előterjesztett, 2013. október 7-én kelt panaszbeadvány;
- a Panaszos aláírásával ellátott és egyben kiegészített, 2013. október 9-én kelt panaszbeadvány;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. szeptember 21-én kelt, 03050/2236/2013. id. számú, biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. október 1-jén kelt, 03050/2928/2013. ált. számú jelentése;
- a MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. 2013. október 9-én kelt, 49646-3/2013/START. számú meghallgatási jegyzőkönyve;
- a MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. 2013. október 9-én kelt, 49646-4/2013/START. számú meghallgatási jegyzőkönyve;
- a MÁV-START Zrt. Személyszállítási Központ 2013. szeptember 20-án kelt, 865/2013. számú Eseményjelentő lapja;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 28-án kelt, (H. Zsolt r. törzsszázalós által készített) 03050-3177/2013. ált. számú jelentése;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 28-án kelt, (G. Attila r. főhadnagy által készített) 03050-3177/2013. ált. számú jelentése;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. október 30-án kelt, 03050/3177/2013. számú jelentése;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 31-én kelt, (B. Ivett r. százados által készített) szám nélküli jelentése;
- a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. november 6-án kelt, 03050/3177/2013. ált. számú jelentése;
- a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2014. május 9-én kelt, 03000/3036-1/2014. ált. számú jelentése.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos az általa 2013. október 7-én előterjesztett, majd 2013. október 9-én kiegészített panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei.

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. szeptember 21-én kelt, biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 03050/2236/2013. id. számú jelentése, a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. november 6-án kelt, 03050-3177/2013. ált. számú jelentése és a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság 2014. május 9-én kelt, 03000/3036-1/2014. ált. számú jelentése az alábbiakat tartalmazza:

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság ügyeletére 2013. szeptember 20-án 18:10 órakor a Szegedről-Budapestre tartó MÁV InterCity 753. számú vasúti szerelvény jegyvizsgálója telefonon keresztül bejelentést tett arról, hogy a szerelvény 1. osztályán egy agresszív, önkívületi állapotban lévő személy utazik, aki zavarja a többi utazni kívánó utast.

A bejelentésben elhangzottak alapján – az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint – a Rendőrséget terhelő intézkedési kötelezettség állt fent, melynek értelmében rendőri intézkedés végrehajtása vált szükségessé.

Mindezek alapján a Rendőrkapitányság ügyelete egy gépkocsizó járőrpárt irányított a kiskunfélegyházi MÁV-állomásra.

A menetrendszerinti szerelvény 18:35 órakor érkezett az állomásra. A rendőrök tájékozódás céljából felvették a kapcsolatot D. Rozália és K. Mónika jegyvizsgálókkal, akik elmondták, hogy a szerelvény 1. osztályán utazik egy férfi, akit agresszív és önkívületi állapota miatt a MÁV személyszállítási üzletszabályzat szabályai alapján kizártak a további utazásból, de a férfi a felkérés ellenére nem hajlandó elhagyni a szerelvényt.

A MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. 2013. október 9-én kelt, 49646-3/2013/START. számú meghallgatási jegyzőkönyve és a MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. 2013. október 9-én kelt, 49646-4/2013/START. számú meghallgatási jegyzőkönyve alapján megállapítható az is, hogy a jegyvizsgálók a rendőri intézkedés foganatosításakor nem voltak jelen a szerelvényen, a vonat „közepe mellett”, a peronon tartózkodtak.

V.

Mindezeket figyelembe véve a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A rendőrök szolgálati fellépésének módja.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés első mondata szerint:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

A IV. részben ismertetett előzmények szerint, az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján intézkedési kötelezettségükből adódóan a rendőrök intézkedést kezdeményeztek a Panaszossal szemben. Az intézkedést kezdeményező rendőrök úgynevezett bevetési ruházatban (10M egységes rendészeti öltözetben) látták el szolgálatukat.

A szolgálati fellépés vonatkozásában a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. október 30-án kelt, 03050/3177/2013. számú jelentése az alábbiakat tartalmazza: *„(...) Az intézkedés kezdetén bemutatkoztunk, közöltük nevünket, valamint jelvénytisztségünket, azt, hogy Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság járőrei vagyunk és igazoltatni fogjuk (...)”*.

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. november 6-án kelt, 03050-3177/2013. ált. számú jelentése szerint: *„(...) Az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-a és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. §-ában foglaltak alapján léptek fel.”*

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy a szolgálati fellépés módja a jogszabályokban előírtaknak megfelelően történt, így az ezzel kapcsolatban felmerült panaszt elutasítom.

2.) A rendőrök nem tettek meg mindent a tényállás tisztázása érdekében, nem hallgatták meg a tanúkat és nem szembesítették a Panaszost a kalauzzal.

A közfeladatot ellátó jegyvizsgáló által a helyszínen közölt információk – miszerint a Panaszos olyan magatartást tanúsított, amely miatt indokolt volt a további utazásból való kizárása – elégséges adatot szolgáltatott az elsődleges tényállás megállapításához a helyszínen érkező rendőrök számára.

A jegyvizsgáló által tett bejelentés tartalma, továbbá az eset körülményei nem indokolták azt, hogy a rendőrök a belföldi távolsági gyorsvonat továbbközlekedését, az utazóközönség úti célhoz való eljutását a rendőri intézkedést igénylő esemény miatt hosszabb időre gátolják, illetve késleltessék.

A helyszínen nem állt rendelkezésre olyan információ, amely indokoltá tette volna a rendőrök részéről bármely halaszthatatlan intézkedés (pl. tanúkutatás, szembesítés, stb.) bevezetését, tekintettel arra is, hogy egy esetleges későbbi eljárás lefolytatásához rendelkezésre állt a jegyvizsgáló által készített 865/2013. számú eseményjelentő lapon

rögzített tényállás. Mindezek alapján a vonat további feltartóztatása érdekében nem volt indokolt további intézkedés.

Megítélésem szerint a közfeladatot ellátó személy (jegyvizsgáló) döntését, mely szerint valakit (jelen esetben a Panaszost) kizárt a további utazásból, a Rendőrségnek sem a helyszínen, sem utólag nem feladata vizsgálni, megkérdőjelezni, vagy felülbírálni.

Megállapítom, hogy a Panaszost e tekintetben alapjogsérelem nem érte, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

3.) A Panaszossal szemben fogatosított biztonsági intézkedés.

Az Rtv. 37. § b) és d) pontjai szerint:

„A rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;

d) közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról;”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,”

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg:

E panaszpont vizsgálata során fontos rögzíteni, hogy már a bejelentés is úgy érkezett a Rendőrkapitányságra, hogy a szerelvényen egy agresszív, önkívületi állapotban lévő személy kapcsán kértek rendőri segítséget.

A helyszínre érkező rendőrök a vonaton megkísérelték tisztázni a helyzetet a Panaszossal, akivel nem tudtak érdemben kommunikálni, ugyanis szemmel láthatóan zavartan viselkedett, agresszív önkívületi állapotban ordibált és szidalmazta a MÁV munkatársait. A rendőrök úgy ítélték meg, hogy a Panaszos viselkedése miatt szükséges lehet orvosi vizsgálata, ezért biztonsági intézkedés fogatosítása mellett döntöttek. Ennek alkalmával többször felszólították, hogy öltözzön fel, ugyanis a Panaszos hiányos öltözetben volt (cipő nélkül). Többször felszólították, hogy működjön együtt a Rendőrséggel és szálljon le a vonatszerelvényről, továbbá felhívták a figyelmét, hogy amennyiben a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedik, abban az esetben kényszerítő eszközt fognak vele szemben alkalmazni.

A Panaszos több esetben megtagadta az együttműködést, passzív ellenszegülést tanúsított (*Szolgalat Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pont*), ezért a rendőrök vele szemben testi kényszert és bilincset alkalmaztak, majd leszállították a vonatról. A rendőrök úgy ítélték meg a helyszínen, hogy az időközben értesített mentők bevétele nem lenne célszerű a

vasútállomáson, ezért a Panaszost beszállították a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányságra. Ott egészségügyi ellátása, majd a későbbiekben a kórházba való elszállítása megtörtént.

Álláspontom szerint az eset körülményei, így a rendőrök helyszíni tapasztalatai, a jegyvizsgálók nyilatkozata, továbbá a Panaszos viselkedése, kellő jogalapot szolgáltatott arra, hogy az intézkedő rendőrök az Rtv. 37. §-ában rögzítetteknek megfelelően, a Panaszos egészségi állapotának felmérése céljából orvosi ellátása mellett döntsenek.

Megállapítom, hogy a Rendőrség intézkedése – az adott helyzetben – szükségeszerű és indokolt volt, így a panaszt elutasítom.

4.) A Panaszossal szembeni testi kényszer és bilincselés alkalmazása.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Az Rtv. 48. § b) és d) pontjai szerint:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy
b) támadásának megakadályozására,
d) ellenszegülésének megtörésére.”

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,”

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése d) pontja szerint:

„(1) Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint:

„(4) A bilincselés módjai:

b) kezek előre vagy hátra bilincselése,”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerint:

„(6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,”

Megítélésem szerint jelen határozat V. rész 3.) alpontjában kifejtett panaszosi magatartás vezetett ahhoz, hogy az intézkedő rendőrök kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazásával szerezzenek érvényt a jogszerű rendőri intézkedésnek, ezáltal biztosítva annak biztonságos és eredményes végrehajtását.

Ezen állásponantomat az alábbi bizonyítási eszközök támasztják alá:

A Panaszos által előterjesztett, 2013. október 7-én kelt panaszbeadvány szerint:

„(...) Állampolgári jogaimat hangoztatva figyelmeztettem az intézkedést erőfitogtató vitává silányító rendőrruhásokat, hogy amíg nem szabályszerű eljárásban részesülök, addig őket nem vagyok köteles rendőrnek tekintenem. (...) az intézkedésük okozta kár és jogsérelem messze meghaladja az amúgy is alaptalan vád (...) következtében alkalmazható retorziót, addig állampolgári jogom nem követni azok utasítását, akik még nem igazolták rendőr kilétüket. (...) közöltem velük azt is, hogy szakszerűtlen és tájékozatlan és jogszerűtlen viselkedésük semmiképpen nem tekinthető rendőri intézkedésnek, csak két rendőrruhára hasonlító öltözékben önkényeskedő ember fenyegetésének. (...) Ekkor mondtam, hogy ha ők, hivatalból nem szerzik be a tanúk adatait, akkor én fogom az utasok jóindulatára apellálva beszerezni 1-2 tanú elérhetőségét, addig le nem fogok szállni. (...)”

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. szeptember 21-én kelt, 03050/2236/2013. id. számú biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése szerint:

„(...) Az agresszív személlyel [a Panaszossal] nem lehetett kommunikálni, ordított, szidta a magyar vasút dolgozóit. Felszólítottam többször a személyt, hogy szálljon le a vonatról, melynek nem tett eleget, továbbá közöltem, hogy amennyiben a rendőri felszólításnak nem tesz eleget testi kényszert fogok alkalmazni (...). Fenti személy válaszul kijelentette, hogy saját magától nem fog leszállni (...). A személy a rendőri intézkedésnek passzívan ellenállt, ezért a tanult fogásokkal kezeit hátra helyzetben megbilincseltem.(...)”

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. október 30-án kelt, 03050/3177/2013. számú jelentése szerint:

„(...) felszólítottam többször a személyt [a Panaszost], hogy cipőjét vegye fel és szálljon le a vonatról, melynek nem tett eleget. Ekkor közöltem, hogy amennyiben a rendőri felszólításnak nem tesz eleget testi kényszerrel fogok alkalmazni. Fenti személy válaszul kijelentette, hogy saját magától nem fog leszállni, és mivel többszöri felszólításomnak sem tett eleget, ezért közöltem vele, hogy kényszerítő eszközt fogok alkalmazni. (...) Fentieket követően Cs. Mihály r. őrm. megfogta fenti személy bal karját, míg én jobb karját és közöltem vele, hogy megbilincselem, melynek ellenszegült, kezeit ki akarta húzni a fogásból, ezért kezeit a tanult fogásokkal hátrafeszítettem, és ellenszegülése megtörése érdekében kezeit hátra helyzetben megbilincseltem. (...)”

Az ismertetett bizonyítékok alapján megállapítom, hogy – jelen határozat V. rész 3. alpontjában kifejtettek szerint – a Panaszos kezdetben passzív ellenszegülést tanúsítva akadályozta a rendőrök intézkedését, nem hajtotta végre azok utasításait. A rendőrök testi kényszer, majd bilincs alkalmazásával kívántak érvényt szerezni a jogszerű intézkedésnek. Ennek érdekében többször felszólították a Panaszost az együttműködésre, továbbá kilátásba helyezték kényszerítő eszköz alkalmazását is (*figyelmeztetés kényszerítő eszköz alkalmazására – Rtv. 61. § (1) bekezdés*).

A Panaszos nem mutatott hajlandóságot az együttműködésre, ezért az Rtv. 47. § alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) és (2) bekezdésére is – testi kényszerrel alkalmazták vele szemben, ennek alkalmával megfogták jobb és bal karját, majd ismételt felszólították az együttműködésre, továbbá felhívták a figyelmét, hogy bilincselést kívánnak vele szemben végrehajtani. Erre a Panaszos aktív ellenszegülést (*Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pont*) tanúsítva kezeit megpróbálta kirántani a fogásból, ezért a rendőrök a Panaszos kezeit úgynevezett karfeszítés alkalmazásával hátra helyzetbe helyezték. Ezt követően az Rtv. 48. § b) és d) pontja alapján, az esetleges támadás és a további ellenszegülés megakadályozása érdekében – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés d) pontjára, a (4) bekezdés b) pontjára és a (6) bekezdés a) pont és aa) alpontjára – hátra helyzetbe megbilincseltek.

A Panaszos több rendőri felszólítás ellenére – passzív, majd aktív ellenszegülést tanúsítva – nem működött együtt a rendőrökkel, ezért – álláspontom szerint – a kényszerítő eszközök alkalmazása szükséges és indokolt volt, azok az elérni kívánt célt szolgálták és azzal arányban álltak.

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a testi kényszer és a bilincs alkalmazása szükségszerű, indokolt, jogszerű, szakszerű és arányos volt, ezért az ezzel kapcsolatos panaszt elutasítom.

A bilincselés szempontjából fontos hangsúlyozni az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolást, mely szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

5.) A Panaszos szolgálati személygépkocsiba való beültetése.

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni, ”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat. ”

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. ”

A panasz vonatkozásában az alábbi bizonyítékok állnak rendelkezésre:

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály 2013. október 30-án kelt, 03050/3177/2013. számú jelentése szerint: *„(...) Fenti személy [a Panaszos] kérésünkre nem akart beszállni a szolgálati gépjárműbe, lábaival kitámasztotta magát ezzel akadályozva a rendőri intézkedést, ekkor felszólítottam, hogy szálljon, be különben testi kényszer alkalmazok és úgy ültetem be. A személy a felszólításomnak nem tett eseket, valamint önkívületben ordított, melyre felfigyelt a vasútállomáson bűnügyi szolgálatot teljesítő G. Attila r. fhdgy. és H. Zsolt r. zls., akik a segítségünkre siettek. Kollégáink is ismét felszólították a személyt, hogy működjön együtt a rendőri intézkedéssel, különben testi kényszer alkalmazunk, amely felszólításnak ismét nem tett eleget. Fentieket követően G. Attila r. fhdgy. agresszív személy bal lábát, míg Cs. Mihály r. őrm. jobb lábát megemelve próbálta beültetni a szolgálati gépjármű jobb hátsó ülésére, míg én a bal hátsó ajtó felől segítettem a beültetésben. Történetek alatt H. Zsolt r. zls. szolgálati gépjármű jobb hátsó ajtaját fogta és ügyelt arra, hogy az intézkedés alá vont személy ne tudja kirúgni az ajtó üvegét. ”*

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 28-án kelt (H. Zsolt r. törzssászlós által készített), 03050-3177/2013. ált. számú jelentése szerint: *„(...) arra lettem figyelmes, hogy a Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály két beosztottja T. Antal r. főrm., valamint Cs. Mihály r. őrm. egy hátrabilincselte kezű férfit kísér egy-egy oldalán a felkarjánál fogva. A kísért férfi miközben az állomás kijárata felé vezették hangosan, üvöltve szidalmazta az Őt kísérő két munkatársam, illetve a kísérésnek ellenszegült, így láthatóan nem működött együtt az intézkedő rendőrökkel és a rendőri intézkedésnek nem vetette magát alá. Ezen férfit az intézkedő munkatársai az állomás kijárata felé vezették. Én és G. Attila r. fhdgy. még kb. 5-10 percet beszélgettünk az eltűnt személy hozzátartozójával, majd mi ketten is az állomás kijárata felé mentünk. Az állomásról kiérve az állomás előtt parkoló szolgálati személygépkocsinkhoz mentünk. A kocsikhoz érve üvöltözésre lettünk figyelmesek. Én és G. Attila r. fhdgy. megismertük a korábban elvezetett férfi hangját, aki üvöltözött. G. Attila r. fhdgy. Úrral együtt a hang irányába mentünk, hátha munkatársaink segítségére lehetünk.*

A járőr gépkocsi az állomás épülete mellett parkolt, melynek jobb hátsó ajtaja nyitva volt és hallottam, amint T. Antal r. főrm. többször felszólítja a férfit [a Panaszost], hogy szálljon be a gépkocsiba. (...) Az intézkedés alá vont férfi továbbra is csak üvöltözött és a munkatársaimat szidalmazta és továbbra is ellenszegült. Többcsöri felszólításra sem volt hajlandó a szolgálati

gépkocsiba beülni. Az intézkedő munkatársaim próbálták a férfit a gépkocsiba beültetni, de az ellenállt oly módon, hogy lábait sem volt hajlandó behajlítani, illetve kihúzta magát, ezzel lehetetlenné téve, hogy a járműbe beültessék. Eközben is folyamatosan üvöltözött [a Panaszos] és sem engem sem G. r. fhdgy. urat nem volt hajlandó meghallgatni. G úr is, én is több alkalommal hangosan – hogy az intézkedés alá vont üvöltését túlkiabáljuk – felszólítottuk, hogy üljön be a gépkocsiba ellenkező esetben testi kényszer alkalmazására kerül sor velem szemben. (...) Mivel az intézkedés alá vont férfi továbbra is ellenállt, így a beültetés módja az volt, hogy G. Attila r. fhdgy. úr és az egyik járőr megemelte az intézkedés vont személy lábait, míg a másik járőr a felső testénél fogva a gépkocsiba tette. Én a bal hátsó ajtót megnyitva beemeltem a férfit a hátsó ülésre. Ekkor a férfi már a lábával kapálózott. Ennek hatására sikerült a lábait behajlítani és felültetni. (...)”.

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 28-án kelt (G. Attila r. főhadnagy által készített), 03050-3177/2013. ált. számú jelentése szerint: „(...) Kérdeztem a járőröket, hogy miért nincs rajta cipő [a Panaszoson] és az mondták, hogy a vonaton levett cipővel tartózkodott, majd a jegyvizsgálóval összeveszett, aki rendőri intézkedést kért. Ők többször felszólították, hogy vegye fel, de nem engedelmeskedett, így cipőtlenül, megbilincselve lekényszerítették a vonatról. (...) Az üvöltöző férfivel megpróbáltam kommunikálni, hátha rám nem annyira dühös mint a járőr kollégákra, akik megbilincseltek, de velem is csak üvöltött és ordított. (...) Úgy gondoltam, hogy az intézkedő rendőrök az intézkedést segítség nélkül nem tudják végrehajtani, így H. Zsolt r. zls. kollégámmal együtt segítséget nyújtottam a férfi szolgálati gépkocsiba történő ültetésében. Ezt úgy hajtottuk végre, hogy az intézkedés alá vont személy lábait az egyik járőrrel megemeltük, a másik járőr a felső testénél fogva a gépkocsiba tette. H. Zsolt r. zls. a bal hátsó ajtót kinyitotta és beemelte a férfit a hátsó ülésre. Ekkor sikerült a lábait behajlítani és felültetni. (...)”.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Panaszos aktív ellenszegülés tanúsításával (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pont) próbálta megakadályozni a rendőrségre való szállítását. A rendőrök az Rtv. 47. §-a adta felhatalmazás alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére – több felszólítást követően, ismételt testi kényszer alkalmaztak vele szemben, ezzel biztosítva a jogszerű rendőri intézkedés eredményes végrehajtását.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszost alapjogsérelem e tekintetben nem érte, ezért a panaszt elutasítom.

6.) A Panaszost lecsúszó nadrággal és mezítláb szállították le a vonatról.

Az előző pontokban már kifejtésre és megállapításra került, hogy a Panaszos önhibájából az általa tanúsított magatartásával maga járult hozzá ahhoz, hogy hiányos öltözetben, testi kényszer és bilincs alkalmazásával kellett őt leszállítani a vonatról, figyelemmel arra, hogy nem volt hajlandó felöltözni a vonaton.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszost alapjogsérelem e tekintetben sem érte, ezért a panaszt elutasítom.

Jelen határozat V. rész 3.), 4.), 5.) és a 6.) alpontjai elbírálása kapcsán fontos leszögezni azt, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították arra, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és az intézkedést ne

akadályozza. A felszólítások ellenére a Panaszos nem működött együtt, megpróbálta kivonni magát a rendőri intézkedés alól, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.” – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).”¹

7.) A Panaszos csomagátvizsgálása.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

Az Rtv. 37. § b) és d) pontjai szerint:

„A rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;

d) közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról;”

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

„(1) E törvény alkalmazásában

b) ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy;”

A csomagátvizsgálás kapcsán az alábbi bizonyítékok állnak rendelkezésre:

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály 2013. október 30-án kelt, 03050/3177/2013. számú jelentése szerint:“(…) Az intézkedés alá vont [a Panaszos] jelenlétében táskáját átvizsgáltuk, hogy szűrő vagy vágóeszköz van-e nála, amellyel a szállítása közben az Országos Mentőszolgálat dolgozóit meg tudná sebesíteni.(…) A táska átvizsgálása során az vissza lett zárva, abból semmilyen tárgy nem került kivételre, valamint belehelyezve sem. (...)”.

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. november 6-án kelt, 03050-3177/2013. ált. számú jelentése – 13. számú pont – szerint: *„A panaszosnál intézkedés alá vonásakor egy aktatáska volt, továbbá levetett cipője és egy mobiltelefon. A mentőszolgálat kiérkezése előtt a két intézkedő kolléga a panaszos jelenlétében vizsgálta át a táskát, pusztán annak érdekében, hogy a mentőszolgálat munkatársaira veszélyt jelentő eszköz (kés stb.) abba ne maradjon. Mivel ilyen eszközt nem találtak, a táskát becsukták, abból nem vettek ki semmit.”.*

Az intézkedő rendőrök az Rtv. 37. §-ában biztosított felhatalmazás alapján – a már ismertetett tényállás szerint – biztonsági intézkedést fogantatosítottak a Panaszossal szemben, ennek alkalmával, ha csak részlegesen is, de korlátozták őt személyes szabadságában. Az Rtv. 31. § (1) bekezdése értelmében a Panaszos ruházatának, illetve csomagjának – támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy felkutatása céljából – átvizsgálására került sor.

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a csomagátvizsgálás jogszerűen és indokoltan került végrehajtásra, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

8.) A Panaszos a rendőri intézkedésről írásos tájékoztatást, dokumentumot nem kapott.

Tekintettel arra, hogy sem az Rtv., sem a Szolgálati Szabályzat a biztonsági intézkedés vonatkozásában írásos tájékoztató, vagy bármilyen igazolás kiállításának, vagy kiadásának tárgyában kötelezettséget nem ír elő, így a Panaszos részére sem került kiállításra ilyen jellegű dokumentum. **Ezek alapján a Panaszost e tárgyban alapjogsérelem nem érthette, ezért a panaszt elutasítom.**

9.) Az intézkedő rendőrök hangneme.

A panaszos panaszbeadványában több helyen sérelmezte, hogy az intézkedésben résztvevő rendőrök *„kiröhögték, kigúnyolták”*, továbbá nem megfelelő módon beszéltek vele.

A rendelkezésemre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök (jelentések), megítélésem szerint ennek az ellenkezőjét bizonyítják, miszerint a Panaszos elfogadhatatlan hangnemben szidalmazta, becsmérelte a vele kommunikálni próbáló rendőröket.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Figyelemmel a – a Pp. jelen határozat III. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

Mindezekre figyelemmel a panaszt e tekintetben is elutasítom.

10.) A Panaszos bántalmazása, szexuális inzultálása és értéktárgyainak eltulajdonítása.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A Be. 29. § e) pontja szerint:

*„Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:
e) a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hivatásos állományú tagja, továbbá a pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény.”*

A Panaszos azon állítása, miszerint őt – a rendőrök részéről – fizikai és pszichikai bántalmazás érte, szexuálisan inzultálták, továbbá eltulajdonították az értéktárgyait, nem vonható az Rtv. idézett rendelkezése körébe, ezért annak érdemi vizsgálatát jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – jogszabályi felhatalmazás hiányában – mellőztem. Megjegyzem, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetője a Panaszos panaszát – az állítólagos jogsértések miatt – megküldte a büntetőeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészségnek.

VI.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában a testi kényszer útján történt bilincselés kapcsán tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat V. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

A Panaszos panaszbeadványában az állította, hogy „egyetlen szó nélkül hagyták” a kórházban.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A Panasztestület állásfoglalásában ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy az Rtv. 24. §-ából következő általános tájékoztatási kötelezettségből adódóan, az intézkedő rendőrök részéről elvárható lett volna a Panaszos tájékoztatása a biztonsági intézkedést illetően. A Panasztestület álláspontja szerint azzal, hogy a Rendőrség a Panaszos állításával összefüggésben cáfolatot nem fogalmazott meg, ezért a panaszosi állítást fogadták el megtörténtnek és megállapították, hogy a tájékoztatás elmaradása miatt, csekély fokban sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

A Panasztestület állpontjával kapcsolatos ellenvéleményemet, az alábbi bizonyítási eszközökre alapozom:

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály 2013. szeptember 21-én kelt, biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése az alábbiakat tartalmazza: „(...) *Az agresszív személlyel nem lehetett kommunikálni, ordított, szidta a magyar vasút dolgozóit. (...) végig zavart önkívületi állapotban volt a fenti személy. Ordibált, szitkozódott, kommunikálni nem lehetett vele, (...).*”.

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 28-án kelt (G. Attila r. főhadnagy által készített), 03050-3177/2013. ált. számú jelentése szerint: „(...) *Az üvöltöző férfival [a Panaszos] megpróbáltam kommunikálni, hátha rám nem annyira dühös, mint a járőr kollégákra, akik megbilincseltek, de velem is csak üvöltözött és ordított. (...) A férfi folyamatosan ordított, hogy ő orvos, hogy őt megalázták, vegyék le a bilincset, és fenyegetőzött, ekkor már mindannyiunk felé, hogy ezt nagyon meg fogjuk bánni. (...) megint megpróbáltam kommunikálni vele, gondoltam, ha segítőkészen viselkedem nyugodtabb lesz. Közöltem vele, hogy segítek felhúzni a cipőjét és a nadrágját, mégse letolt nadrággal ácsorogjon, felé léptem és ekkor rám förmedt, hogy „mit akarsz te buzi”, meg azt, hogy feljelent zaklatásért. (...) A folyamatos hangoskodás közepette a Rendőrkapitányságra beérkezett B. Ivett r. szds. Vizsgálati Alosztályvezető. B. Ivett r. szds. is próbált az intézkedés alá vont férfival beszélni és több alaklommal felszólította, hogy hagyja abba az agresszív viselkedést. A férfi B. Ivett r. szds-t is szidalmazta, illetve a munkához való hozzáértését vitatta.*”.

A Kiskunfélegyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály 2013. október 31-én kelt (B. Ivett r. százados által készített), szám nélküli jelentése szerint: „(...) *Közben a járőr kolléga és G. Attila r. fhdgy. próbálták lenyugtatni és próbáltak vele szót érteni, azonban [a Panaszos] kivétel nélkül minden esetben üvöltve a szavukba vágott, egyszer sem hallgatta meg a kollégák tájékoztatását. Üvöltése során folyamatosan a rendőröket szidta, mindenféle eljárással fenyegetőzött és azzal, hogy meg vannak a kapcsolatai hozzá, hogy mindenkit kirúgasson. (...) Odamentem hozzá és elkezdtem bemutatkozni és igazolni magam, azonban már ezt sem hallgatta meg, amint megszólaltam hangos üvöltéssel engem is elkezdett szidni, majd azt kiabálta, hogy jogai vannak, és őt nem tarthatjuk bilincsben. Próbáltam vele közölni, hogy a viselkedése miatt kénytelenek vagyunk rajta tartani, ha lenyugszik, és nem tanúsít ilyen agresszív magatartást, akkor lehetséges csak a bilincs levétele. Erre ő ismét üvöltöni kezdett, akkor már engem is szidott a többi rendőrrel együtt és a szakmai hozzáértésemet vitatta, mivel ő jobban tudja, hogy mihez van joga mint én. (...)*”

Az ismertetett bizonyítékok alapján megállapítom, hogy a Panaszos által tanúsított magatartása járult hozzá, ahhoz, hogy az elvárható felvilágosítást nem tudták a részére megadni. **Megítélésem szerint – amelyet az ismertetett bizonyítékok is alátámasztanak – a Panaszos önhibájából adódó viselkedése idézte elő a kialakult helyzetet, ezek alapján őt alapjogsérelem nem érte, így a panaszt e vonatkozásban is elutasítom.**

A Panasztestület a bilincselés okozta sérülés vonatkozásában is megállapította az alapjogsérelemet. Tekintettel arra, hogy a Panaszos ezt a körülményt nem sérelmezte, ezért azt érdemben nem vizsgáltam, ugyanis a Fővárosi Bíróság már több korábbi ítéletében² is

² Pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.33.505/2010/6. számú ítélete

kifejtette, hogy „(...) mind az FRP-nek, mind pedig az alperesnek csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.”

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II., IV, VI. XX. és XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az 50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 16. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 24. § (1) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 37. § b) és d) pontja, 47. §-a, 48. § b) és d) pontja, 61. § (1) bekezdése, 97. § (1) bekezdés b) pontja, 92. § (1) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) és b) pontja, 40. § (1) és (2) bekezdése, 41. § (1) bekezdés d) pontja, 41. § (4) bekezdés b) pontja, 41. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontja,
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § e) pontja.

Budapest, 2014. május 29.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**